

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України (щодо списання безнадійного податкового боргу державних
підприємств)»

I. Визначення проблеми

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо списання безнадійного податкового боргу державних підприємств)» розроблено з метою спрощення порядку ліквідації збиткових та непрацюючих державних підприємств.

Розділом IV Стратегії підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 року № 662-р, передбачено здійснення ліквідації суб'єктів господарювання, в яких недоцільно впроваджувати антикризові заходи без проведення реструктуризації.

Міністерством економічного розвитку та торгівлі України було сформовано перелік збиткових, непрацюючих суб'єктів господарювання державного сектору економіки для подальшої ліквідації (далі - Перелік), у Переліку налічується 1099 таких суб'єктів.

За отриманою від заінтересованих органів інформацією щодо податкової заборгованості, заборгованості із виплати заробітної плати та з платежів до Пенсійного Фонду України підприємства з Переліку на ліквідацію (882 суб'єкти господарювання) мають:

- податковий борг - 1,1 млрд грн;
- заборгованість з платежів до Пенсійного фонду - 357,4 млн грн;
- заборгованість по заробітній платі - 39,62 млн грн.

Загальна заборгованість 882 суб'єктів господарювання з Переліку на ліквідацію -1,496 млрд грн, з яких: балансоутримувачів державного майна - 883,79 млн грн; у яких відсутнє державне майно або відомості не надавалися - 612,21 млн грн.

Для забезпечення виконання доручень Уряду Фонд звернувся до уповноважених органів управління об'єктами державної власності (далі - уповноважені органи) з проханням надати інформацію щодо наявності активів та зобов'язань у державних підприємств, які пропонуються Мінекономрозвитку на ліквідацію.

Отримана від 55 уповноважених органів інформація засвідчила, що з 490 об'єктів, які пропонуються на ліквідацію, щодо 150 об'єктів уповноваженими органами вже ухвалено рішення про ліквідацію та розпочато відповідні процедури, які згідно із законодавством мають бути завершені органами, які приймали рішення про ліквідацію. Крім того, приблизно 90 об'єктів знаходяться в стані припинення та реорганізації. Майже 20 об'єктів включено в перелік об'єктів, які не підлягають приватизації, затверджений відповідним законом, що унеможливило їх ліквідацію без виключення їх із закону.

Стосовно значної кількості об'єктів (близько 150) надана інформація не містить відомостей про активи державних підприємств.

За результатами опрацювання отриманої інформації кількість підприємств, які не мають активів, і до яких можуть бути застосовані процедури, передбачені проектом Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо списання безнадійного податкового боргу державних підприємств)» (далі – проект Закону), становить приблизно 80 державних підприємств.

Відсутність активів у таких підприємств, у разі прийняття рішення про ліквідацію, позбавляє їх можливості погасити грошові зобов'язання та/або податковий борг.

Для забезпечення ліквідації збиткових та непрацюючих державних підприємств підготовлено проект Закону, який подається разом з проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо спрощення порядку ліквідації державних підприємств)», які спрямовано на встановлення спрощення процедури ліквідації таких державних підприємств, зокрема шляхом визнання грошових зобов'язань та/або податкового боргу державних підприємств, у яких відсутні активи, безнадійним боргом та таким, що підлягає списанню.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю проекту Закону є визнання грошових зобов'язань та/або податкового боргу збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, безнадійними та такими, що підлягають списанню, для забезпечення здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) таких підприємств.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1.	Залишити без змін положення Податкового кодексу –

Залишити без змін	консервація наявного стану, що не дозволить досягти цілей державного регулювання і, як наслідок, призведе до витрат державного бюджету на утримання збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, не сприятиме ліквідації таких державних підприємств.
Альтернатива 2. Прийняти Закон	<p>Прийняття закону дасть змогу визнати грошові зобов'язання та/або податковий борг збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, безнадійними та такими, що підлягають списанню, що створить умови для здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) таких підприємств.</p> <p>Прийняття закону дозволить зменшити витрати державного бюджету України на утримання збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, накопиченню боргів таких підприємств.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Витрати державного бюджету України на утримання збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, накопичення боргів таких підприємств.
Альтернатива 2.	<p>Прийняття закону дозволить на законодавчому рівні визнати грошові зобов'язання та/або податковий борг державних підприємств, що ліквідуються та у яких відсутні активи, безнадійним боргом та таким, що підлягає списанню, що створить умови для здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) таких підприємств.</p> <p>Прийняття закону дозволить зменшити витрати державного бюджету України на утримання таких підприємств, зупинити накопичення боргів таких підприємств.</p>	Реалізація закону не потребує додаткового фінансування з державного бюджету України.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2.	Зменшення витрат державного бюджету на утримання державних підприємств, що ліквіднуються та у яких відсутні активи, дозволить спрямувати ці кошти державного бюджету на вирішення інших питань.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць					80* Перелік затверджува- тиме Уряд
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків					100

*орієнтовна кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання

Перелік збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, і які підпадатимуть під дію закону, затверджуватиме Кабінет Міністрів України.

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	X	X
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	X	X
3	Витрати пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	X	X
4	Витрати пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок,	X	X

	штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	X	X
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	X	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	X	X
8	Інше, гривень	X	X
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	X	X
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць	80* Перелік затверджува- тиме Уряд	Перелік затверджува- тиме Уряд
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	X	X

*орієнтовна кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання

Перелік збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, і які підпадатимуть під дію закону, затверджуватиме Кабінет Міністрів України.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Накопичення боргів збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи.
Альтернатива 2.	Визнання на законодавчому рівні грошових зобов'язань та/або податкового боргу державних підприємств, що ліквідуються та у яких відсутні активи, безнадійним боргом та таким, що підлягає списанню, створить умови для здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) таких підприємств, що зупинить накопичення боргів таких підприємств.	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1.	1	Залишити без змін положення Податкового кодексу України – консервація наявного стану, що не дозволить досягти цілей державного регулювання і, як наслідок, не сприятиме спрощенню ліквідації збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, буде продовжено витрачання коштів державного бюджету України на утримання таких підприємств та накопичення їх боргів.
Альтернатива 2.	4	Розроблення проекту Закону дозволить досягти цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1.	Відсутні	Недостатність фінансових та майнових можливостей збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких	Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей. Залишити без змін положення Податкового кодексу України – консервація наявного

		відсутні активи, погасити борги. Продовження накопичення боргів таких підприємств та витрат державного бюджету України на їх утримання.	стану, що не сприятиме спрощенню ліквідації збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, буде продовжено витрачання коштів державного бюджету України на утримання таких підприємств та накопичення їх боргів.
Альтернатива 2.	Визнання на законодавчому рівні грошових зобов'язань та/або податкового боргу державних підприємств, що ліквідуються та у яких відсутні активи, безнадійним боргом та таким, що підлягає списанню, створить умови для здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) таких підприємств. Прийняття закону дозволить зменшити витрати державного бюджету України на утримання таких підприємств, зупинити накопичення боргів таких підприємств.	Відсутні	Розроблення проекту Закону - це оптимальний спосіб найбільшого досягнення цілей державного регулювання, який дозволить здійснити уповноваженим органом ліквідацію (припинення) державних підприємств, у яких відсутні активи.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1.	Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей. Залишення регуляторного акта без змін може призвести лише до консервації наявної проблеми і не сприятиме її вирішенню і, як наслідок, продовжить витрати державного бюджету на утримання збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, накопичення боргів таких підприємств.	X

Альтернатива 2.	Розроблення проекту Закону є єдиним оптимальним способом у досягненні поставлених цілей, який дасть змогу уповноваженим органам здійснити ліквідацію (припинення) збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи.	Оцінка можливостей запровадження акта та дотримання суб'єктами господарювання його положень – висока, оскільки запровадження запропонованого акта забезпечить високу вірогідність досягнення поставлених цілей.
-----------------	---	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом Закону передбачається внести зміни до пункту 97.3. статті 97 Податкового кодексу України, а саме доповнити зазначений пункт новим абзацом наступного змісту: «грошові зобов'язання або податковий борг державних підприємств, рішення про ліквідацію яких прийнято уповноваженим органом, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України, та у яких відсутні активи, вважаються безнадійним боргом.».

Також проектом Закону пропонується внести зміни до пункту 101.2. статті 101 Податкового кодексу України доповнивши його підпунктом 101.2.6 наступного змісту: «податковий борг платника податку, щодо якого до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань внесено запис про його припинення на підставі рішення уповноваженого органу про ліквідацію державного підприємства, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України, та у якого відсутні будь-які активи».

Внесення запропонованих проектом Закону змін до Податкового кодексу України створить умови для здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) державних підприємств, рішення про ліквідацію яких прийнято та у яких відсутні активи. Перелік таких підприємств затверджуватиме Кабінет Міністрів України.

Для впровадження регуляторного акту уповноваженими органами потрібно буде привести нормативні акти, які стосуються питань ліквідації об'єктів державної власності, у відповідність до прийнятого закону.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів суб'єктів управління об'єктами державної власності та суб'єктів господарювання.

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання не проводились.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва (далі – СМП) не проводилися, оскільки проект Закону розроблено з метою визнання грошових зобов'язань та/або податкового боргу збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи, безнадійними та такими, що підлягають списанню, для забезпечення здійснення уповноваженим органом ліквідації (припинення) таких державних підприємств.

2. Вимірювання впливу регулювання на СМП (мікро- та малі) не передбачено.

3. Розрахунок витрат СМП на виконання вимог регулювання витрати суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання, не передбачено.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	не передбачено		
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	не передбачено		
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	не передбачено		
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	не передбачено		
5	Інші процедури	не передбачено		
6	Разом, гривень		X	
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		X	
8	Сумарно, гривень		X	
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування.				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	не передбачено		
10	Процедури організації виконання	не передбачено		

	вимог регулювання			
11	Процедури офіційного звітування	не передбачено		
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	не передбачено		
13	Інші процедури	не передбачено		
14	Разом, гривень		X	
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		X	
16	Сумарно, гривень		X	

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не передбачені.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Витрати суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання, не передбачено.

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	X	X
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	X	X
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	X	X
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	X	X
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	X	X

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Регуляторний акт буде діяти як одноразова акція для зменшення кількості збиткових державних підприємств, перелік яких буде затверджено Кабінетом Міністрів України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показником результативності регуляторного акта визначено:

- кількість ліквідованих збиткових та непрацюючих державних підприємств, у яких відсутні активи.

Проект Закону оприлюднений на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України з метою обговорення та отримання від фізичних, юридичних осіб, суб'єктів господарювання зауважень та пропозицій.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюватиметься базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися через рік після набрання чинності регуляторним актом шляхом аналізу процесу ліквідації державних підприємств, які підпадають під дію закону, з використанням показника результативності.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта планується здійснити не пізніше двох років з дня набрання чинності регуляторним актом шляхом аналізу процесу ліквідації державних підприємств, які підпадають під дію закону, з використанням показника результативності.

Періодичне відстеження результативності дії регуляторного акта буде проведено через три роки, починаючи з дня закінчення заходів проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта шляхом аналізу процесу ліквідації державних підприємств, які підпадають під дію закону, з використанням показника результативності.

Метод проведення відстеження результативності регуляторного акта – статистичний.

В. о. Голови Фонду

Д. Парфененко